

Nr 77.

Av herr **Björck, Wilhelm**, om visst villkor för statsunderstöd till högre goss- och samskolor.

Enligt de grunder, som av riksdagen fastställts för statsunderstöd till enskilda mellanskolor och högre flickskolor, är vederbörande läroanstalt skyldig att meddela befrielse från eller nedsättning i terminsavgifter till den omfattning Kungl. Maj:t bestämmer. Ett motsvarande villkor saknas däremot i fråga om statsunderstödet till läroanstalter av gruppen högre goss- och samskolor.

Det må ha ansetts överflödigt att uppställa en dylik fordran vid anslagsvillkorens fastställande med hänsyn därtill, att den ifrågavarande kategorien då begränsades på ett så snävt sätt, att den endast omfattade rena försöksläroverk. Den praktiska tillämpningen har emellertid gått i den riktningen, att i regeln ingen saklig skillnad föreligger mellan läroanstalter av denna anslagstyp och statens läroverk i organisation eller

*Översikt av statsunderstöden till högre goss- och samskolor
läsåret 1931—1932 respektive kalenderåret 1931.*

S k o l a	Reservations- anslaget	Tillfällig löneför- bättring	Dyrtids- tillägg	Löne- och ålders- tillägg	Summa
Sofi Almquists skola	16,200: —	28,125: 57	13,437: —	5,771: 10	63,533: 67
Beskowska skolan	19,637: 14	19,088: 68	12,754: 60	1,600: —	53,080: 42
Palmgrenska samskolan	17,900: —	22,595: 01	11,833: 50	3,133: 30	55,461: 81
Stockholms samgymnasium	8,500: —	23,068: 86	15,886: —	800: —	48,254: 86
Whitlockska samskolan	19,900: —	41,101: 70	19,484: 40	8,379: 77	88,865: 87
Djursholms samskola ¹	21,634: 21	49,016: 54	34,731: — ²	9,222: 81	114,604: 56
Saltsjöbadens samskola ¹	15,740: —	33,387: 31	21,308: —	5,737: 77	76,173: 08
Sigtunastiftelsens human. läroverk ¹	3,333: 33	4,337: 15	4,247: —	—	11,917: 48
Uppsala enskilda läroverk och privatgymnasium	22,450: —	43,245: 31	21,863: —	3,702: 21	91,260: 52
Fjellstedtska skolan i Uppsala	18,500: —	16,651: 05	8,637: —	—	43,788: 05
Lunds privata elementar- läroverk	17,500: —	21,297: 43	24,400: —	—	63,197: 43
Göteborgs högre samläroverk	17,000: —	36,160: 60	18,450: —	5,174: 75	76,785: 35
Lundsbergs skola	15,200: —	10,090: 33	16,438: —	—	41,728: 33
Summa	213,494: 68	348,165: 54	223,469: 50	43,521: 71	828,651: 43

¹ Avser kalenderåret 1931.

² Häri ingå kronor 247 rekvirerade genom Djursholms samskola för räkning Lyceum.

lärjungerekrytering. Den väsentliga avvikelser har egentligen varit de avsevärt högre lärjungeavgifterna, vilka för vissa klasser torde överstiga 200 kronor. Då vidare gäller, att läroanstalter av ifrågavarande grupp åtnjuta icke obetydligt högre statsanslag än t. ex. flickskolorna, framstår det numera knappast motiverat att avstå från kravet på nedsättning i eller befrielse från avgifterna i viss omfattning för behövande lärjungar.

Till belysning av det kraftiga ekonomiska stöd, som staten lämnar de högre goss- och samskolorna, anser jag mig böra meddela omstående siffror, avseende den sista period för vilken ekonomiska uppgifter föreligga.

En blick på denna sammanställning torde vara tillräcklig för att övertyga därom, att vägande skäl med hänsyn till de starkt ökade statsbidragen — sedan grundanslagets belopp fastställdes ha tillkommit tillfällig löneförbättring och dyrtidstillägg till avsevärda belopp — kunna anföras för att det förut berörda villkoret om viss befrielse från och nedsättning i terminsavgifterna knytes jämväl till understödet åt dessa skolor. Särskilt gör sig behovet av en sådan ordning starkt gällande vid läroanstalter å sådana orter, där annan motsvarande statlig eller kommunal skola icke finnes inrättad. Genom att överlåta åt Kungl. Maj:t att närmare fastställa omfattningen av nedsättningen eller befrielsen, torde en önskvärd differentiering kunna uppnås beträffande skilda skolor med hänsyn till deras uppgift och ställning i övrigt.

Nu omförmälda villkor synes kunna knytas antingen till grundanslaget, på sätt gäller i fråga om flickskola eller, därest detta av formella grunder icke skulle anses lämpligt, vid anslaget till tillfällig löneförbättring.

På grund av det anförda får jag hemställa,

att riksdagen ville såsom villkor för statsunderstöd till högre goss- och samskola uppställa, att befrielse från och nedsättning i terminsavgifter medgives till den omfattning Kungl. Maj:t bestämmer.

Stockholm den 20 januari 1933.

Wilhelm Björck.